

בדיקת דם חדשנית עשויה לשנות את מאבק בסרטן: גילוי מוקדם של יותר מ-50 סוגים

מחקר חדש שהוצג בכנס האונקולוגיה האירופי הראה כי שילוב בדיקת "גלרי" עם בדיקות הסקר הקיימות לגילוי סרטן, מאפשר לזהות פי שבעה יותר מקרי סרטן - כולל סוגים אגרסיביים שאין עבורם בדיקות לגילוי מוקדם. פרופ' ניר פלד, מנהל אגף האונקולוגיה בבית החולים שערי צדק ופרופ' איתן פרידמן, מומחה ברפואה פנימית ובגנטיקה רפואית באסותא מרכזים רפואיים, מסבירים מדוע הטכנולוגיה הזו עשויה לשנות את חוקי המשחק באונקולוגיה, ולמי היא מתאימה. צפו

ynet | עודכן: 18.01.26 | 09:34

6 דקות

לחצו להאזנה לכתבה

00:00

Powered by [Trinity Audio](#) | [להערות ומתקונים](#)

1.0x

-05:56

בשיתוף אונקוטסט

פאנל סרטן - פרופסור ניר פלד ופרופסור איתן פרידמן

שבעה מכל עשרה מקרי תמותה מסרטן מקורם מסוגים שאין עבורם בדיקות סקר לגילוי מוקדם. סרטן הלב, סרטן השחלות ועוד עשרות סוגי סרטן נוספים מתגלים, לצערנו, בשלבי מחלה מתקדמים. לאחרונה הוצגו בכנס האונקולוגיה האירופי ESMO 2025 ממצאי המחקר המקיף ביותר שנערך עד כה בתחום בדיקות הדם לגילוי מוקדם של סרטן. המחקר בחן בדיקת דם חדשנית בשם "גלרי" המסוגלת לזהות למעלה מ-50 סוגי סרטן כבר בשלבים מוקדמים של המחלה. במחקר השתתפו יותר מ-23 אלף נבדקים מארצות הברית ומקנדה, והוא סיפק נתונים משמעותיים וחדשים באשר לדיוק ולביצועים הקליניים של הבדיקה.

הממצאים היו מעודדים במיוחד: שילוב בדיקת "גלרי" בבדיקות הסקר השגרתיות, כגון ממוגרפיה וקולונוסקופיה, הוביל לאיתור של פי שבעה יותר מקרי סרטן בהשוואה לסקר המקובל בלבד. יתרה מכך, הבדיקה הצליחה לזהות סוגי סרטן שלגביהם לא קיימות כיום בדיקות סקר ייעודיות, ובהם סרטן הלב, סרטן השחלות וסרטן הכבד. נוסף על כך, כ-70% מהנבדקים שאובחנו כחולים בסרטן נמצאו בשלבים מוקדמים יחסית של המחלה - שלבים 1 עד 3.

"גילוי מוקדם שמציל חיים"

אני תמיד מלמד את הסטודנטים ששייקספיר קשור לאונקולוגיה עם האמירה to be or not to be, "מסביר פרופ' ניר פלד, מנהל אגף האונקולוגיה בבית החולים שערי צדק. "אם אתה מוצא את המחלה בהתחלה, בשלב 2, אתה במצב מצוין - עושה ניתוח וברוב המקרים לא צריך שום דבר נוסף. אם אתה מוצא את המחלה מאוחר מדי, אתה נכנס לסחרור - עוד טיפול ועוד טיפול".

"אם אתה מוצא את המחלה בהתחלה, בשלב 2, אתה במצב מצוין" (מתוך אולפן ynet)

פרופ' איתן פרידמן, מומחה ברפואה פנימית ובגנטיקה רפואית באסותא מרכזיים רפואיים, מרחיב על המשמעות הקלינית: "אם אתה מגלה את הסרטן לפני שהוא שולח גרורות או לפני שהוא מתפשט באופן מקומי, סיכויי ההחלמה הם הרבה יותר טובים מאשר כאשר הוא מתגלה בשלב שלוש או ארבע".

איך הבדיקה עובדת?

כאשר תאי סרטן מתרבים ומתים, הם משחררים לזרם הדם שבני DNA עם חתימה גנומית ייחודית - שינויים אפיגנטיים, המעידים על נוכחות גידול בגוף. "השינויים האלו לא רק שמרמזים על נוכחות גידול סרטני בגוף, הם גם יכולים לסמן האם זה מגיע מרקמת ריאה או מרקמת שד", מסביר פרופ' פלד. "כי ה-DNA שלנו בא לידי ביטוי בצורה שונה באיברים שונים בגוף".

לראשונה בעולם – בדיקה אחת, 50 סוגי סרטן

בדיקות סקר מקובלות כמו ממוגרפיה, קולונוסקופיה ו-CT, כל אחת בודקת סוג אחד של סרטן בלבד. הן גם דורשות שכבר יהיה גוש נראה לעין, כלומר מיליוני תאים שכבר התארגנו לרקמה גושית.

"אלו בדיקות אנטומיות, זאת אומרת שכבר צריך להיות גוש שרואים אותו בהדמיה", מסביר פרופ' פלד. "המטרה של הבדיקות הפיזיולוגיות המיקרוסקופיות זה לאתר סמני גידול או דברים שהגידול מפריש".

"הבדיקה מאפשרת איתור מוקדם של תהליכים גידוליים. במחקר שכלל עשרות אלפי מקרים היו חמישים ומשהו סוגי סרטן. פעם ראשונה מדברים על בדיקת סקר לגילוי מספר רב של סוגי סרטן בבדיקת דם אחת", אומר פרופ' פלד.

"הבדיקה מאפשרת איתור מוקדם של תהליכים גידוליים" (מתוך אולפן ynet)

למי הבדיקה מתאימה?

"הבדיקה מיועדת לאוכלוסייה בריאה. ללא גורמי סיכון מסוימים, למעט גיל. ככל שאנחנו עולים בגיל, הסיכון לממאירות עולה", מציין פרופ' פלד. מדובר במבוגרים מעל גיל 50 "הגיל הוא גורם סיכון המשמעותי ביותר לחלות בסרטן. הסיכוי לפתח סרטן מעל גיל חמישים הוא פי 13 גבוה יותר", מוסיף פרופ' פרידמן.

בנוסף, הבדיקה מיועדת גם לאנשים בסיכון גבוה מסיבות אחרות, למשל לנשים בסיכון גבוה לסרטן השד והשחלות, הבדיקה יכולה להציע פתרון חשוב. "אם נוכל באמצעות הבדיקה הזאת לאפשר לנשים לא להסיר את השחלות כאשר הן עדיין פורייות, יש כאן הישג ענק לאיכות החיים", מסביר פרופ' פרידמן.

כ-99% מהאנשים שמבצעים את הבדיקה יקבלו תוצאה שלא מאותר סיגנל לסרטן. רק כאחוז אחד מקבלים תוצאה של אותר סיגנל לסרטן, שמחייבת המשך בירור. שיעור התוצאות החיוביות הכוזבות נמוך במיוחד - 0.4% בלבד, לעומת 11% בממוגרפיה ו-5% בבדיקת דם סמוי בצואה.

בנוסף, "גלרי" מזהה בדיוק של 93 אחוז את האיבר שבו התפתח הגידול. "זה מקצר המון", אומר פרופ' פרידמן. "אתה הולך ישר לאיבר החשוד במקום לעשות סריקות כל גופיות. כך אנחנו חוסכים זמן, משאבים וכאב למטופל".

מה הצעד הבא?

הבדיקה כבר זמינה בישראל, אך אינה מכוסה בקופות החולים. "יש פה אתגר מאוד גדול", מציין פרופ' פלד. "המחירים צריכים להיות בסדרי גודל הרבה יותר נמוכים כדי שהבדיקה תוכל להיכנס לשירות הציבורי".

פרופ' פרידמן אופטימי: "בסופו של דבר, טכנולוגיות כאלה יחליפו את בדיקות הסקר שקיימות היום. זה יכול לקחת חמש עד שמונה שנים, אבל החשוב הוא לאפשר גילוי מוקדם של סוגי סרטן שכיום אין דרך, אפשרות לגלות מוקדם".

נדמה שמהפכת הגילוי המוקדם כבר כאן. טכנולוגיות כמו "גלרי" פותחות חלון חדש של הזדמנויות - סרטן שמתגלה בזמן, לפני התסמינים, כשאפשר עוד לטפל ולהציל חיים.

למידע נוסף על בדיקת "גלרי" [לחצו כאן](#)

להזמנת בדיקת "גלרי" [לחצו כאן](#)

בשיתוף אונקוטסט